

Državni izpitni center

M 1 4 2 2 0 1 1 4

SESSIONE AUTUNNALE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

INDICAZIONI PER LA VALUTAZIONE

Giovedì, 28 agosto 2014

MATURITÀ GENERALE

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ priimkih / razvoju (nastanku, zgodovini, pomenu, izvoru) priimkov ♦ 27. 11. (novembra) 2012 ♦ Delu / časopisu Delo ♦ (novinar) Matija Grah ♦ Ljubo Vukelič 		5 pravih rešitev = 3 4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravih rešitvi = 1
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2.1	1	♦ od kod si		
2.2	1	Na primer, eden od: ♦ Nekateri priimki povedo, od kod je oseba prihajala, ker izhajajo iz krajevnih imen, a to ne velja več za njihove današnje nosilce. ♦ Mnogo priimkov je izvedenih iz krajevnih imen.	Utemeljitev z razlago o nastanku te vrste priimkov.	Po smislu.
2.3	1	Na primer, eden od: ♦ Priimki danes nimajo pomena, imajo le razpoznavno vlogo. ♦ Ker niso vsi priimki istega izvora.		Po smislu.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3	1	Na primer, tri od: ♦ jezikoslovec, raziskovalec na inštitutu, upokojenec, izdal leta 1988 knjigo Leksikon imen ...	<ul style="list-style-type: none"> ♦ poklic, zaposlitev, delo, avtorstvo, status ♦ starost, izgled 	Po smislu.
	1	Na primer, tri od: beli/sivi (kratko pristrženi) lasje, starejši gospod/starejša oseba, gube na obrazu, oblečen v belo srajco, ima visoko čelo, velik nos ...		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4	3	<p>Na primer, tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ potreba po natančnejši identifikaciji ♦ urbanizacija ♦ ker je to veleva zakon ♦ družbena potreba ♦ moda ... 		Po smislu.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Priimki so nastali v italijanskih mestnih državah (Benetkah) v 11. stoletju (, ko ime ni več zadrževalo). Oblikovali so se na podlagi poimenovanj po poklicih, lastnostih, značilnostih, po poreklu (iz vzdevkov) ... 		Po smislu. 1 za kraj 1 za čas 1 za način
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6	1	♦ imena podeljujemo		Po smislu.
	1	♦ priimke podedujemo.		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
7	2	♦ Najprej so se priimki pojavili v zahodni Sloveniji v 13. stoletju. Razvilil/Uveljavili so se v 15. (in 16.) stoletju, uzakonjeni pa so bili s patentom Jožefa II.		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
8	2	<p>Na primer, eden od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker so se nekateri priimki podejevali na podlagi poklica, v tistem času pa so uporabljali nemška poimenovanja zanje. Na primer Šuštar (čevljar). ♦ Ker so bili v rabi nemški nazivi za poklice v času, ko so nastajali priimki na podlagi poklicev 		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
9	3	♦ »Vaš priimek Levičnik po vsej verjetnosti izhaja iz skupine priimkov, ki so nastali kot vzdevek, podeljen konkretni osebi/ki se je nanašal na določeno osebo.«		Po smislu. 1 za pojasnilo pomena 1 za razlago izvora, vrste priimka 1 za pravilnost zapisa
Skupaj	3			

B) Poznavanje in raba jezika

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1.1	1	♦ NE		
1.2	2	♦ S/ S/ S		2 za popolno rešitev.
	1	♦ ravno		
	1	♦ samo/le		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2	2	♦ Janez Keber pojasnjuje, da če je bil sin Petrič, je bil oče Peter /Janez Keber pojasnjuje, da če je bil oče Peter, potem je bil sin Petrič.		Pravopisno in jezikovno ustrezna pretvorba 2 točki. Jezikovno ustrezno, vendar pravopisno neustrezna pretvorba 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3.1	1	♦ B		
3.2	2	♦ Toda brž ko začnemo razmišljati o izvoru nekega priimka, trčimo ob vprašanje njegovega pomena.		1 za skladenjsko ustrezno pretvorbo 1 za pravopisno pravilno poved.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4	4	♦ Danes priimkov ne uporabljamo za ugotavljanje stanovske ali pokrajinske pripadnosti posameznikov, ampak za njihovo razločevanje.	Veznik ampak se lahko nadomesti tudi s sopomenskimi: a, vendar...	Za vsako krepko natisnjeno besedo oziroma ločilo po 1 točka.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 4 ♦ 5 ♦ 3 ♦ 2 	.	4 pravilni odgovori 2 točki. 3, 2 pravilna odgovora 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ prednik ♦ nadpomenka ♦ razlikovati, diferencirati ♦ redek 		4 pravilni odgovori 2 točki. 3, 2 pravilna odgovora 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
7	1	♦ pomeščaniti se/umestiti/namestiti; mestni/meščanski		Po smislu.
	1	♦ županovati; župan/županstvo/ župnik		
	1	♦ ugotovljen/gotov; ugotovitev/gotovost		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
8	1	♦ s Samom Dolinarjem		
	1	♦ z Matjažem Kranjcem		
	1	♦ s Francko Novak		
	1	♦ Dolinarjev		
	1	♦ Kranjčev		
	1	♦ Novakov		
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
9	1	♦ na Koroško, na Koroškem, s Koroškega/s Koroške		Vsaka pravilna vrstica 1 točka.
	1	♦ na vas, na vasi, z vasi	v vas, v vasi, iz vasi	
	1	♦ na goro, na gori, z gore		
	1	♦ v mesto, v mestu, iz mesta		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
10	1	♦ čigar		
	1	♦ iste		
	1	♦ zanje		
	1	♦ ustrezne razlage		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
11.1	1	♦ je zajela ♦ se razširila		
	11.2	2	♦ Moda priimkov je sprva zajemala višji sloj in se pozneje širila/razširjala na meščanstvo in najpozneje na kmetstvo.	Pravilna pretvorba glagolov 1 točka. Jezikovna pravilnost 1 točka.
11.3	1	♦ NE		
	1	♦ Preblikovana poved izraža nedovršenost oz. nedokončanost glagolskih dejanj.		Po smislu.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
12.1	1	♦ v prvem/1.		
	12.2	1	♦ trgovec	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
13	5	♦ Janeza Kebra poznamo kot dolgoletnega, danes upokojenega raziskovalca z Inštituta za slovenski jezik. Zaslouel je 1988_ leta, ko je izdal knjigo z naslovom <u>L</u> eksikon imen. Letos pa je izšla tudi njegova raziskava o priimkih na <u>S</u> lovenskem.	(pred veznikom kot ni vejice 1988. (pika) , ko (vejica) L eksikon S lovenskem)	Brez napak – 5 točk. 1–2 napaki – 4 točke. 3–4 napake – 3 točke. 5–6 napak – 2 točki. 7–8 napak – 1 točka. 9 in več napak – 0 točk.
	Skupaj	5		

IZPITNA POLA 2

Slušno razumevanje

Transkripcija besedila (Radio SLO 1, Primorski kraji in ljudje; Milije, 13. 1. 2013; radijska oddaja)

NOVINARKA:

Primorski kraji in ljudje

Milije so staro naselje, saj najstarejši ostanki segajo v 1. tisočletje pr. n. št. Sedanje ime pa so dobile v rimskih časih. Kdor Milij prav dobro ne pozna, se mora odpraviti do osrednjega trga Marconi, kjer se nahaja nekaj pomembnih stavb, nam pove predsednica Društva Slovencev mijske občine Mirna Viola.

VIOLA: Na trgu Marconi lahko opazi najvažnejše stvari iz Milij, recimo občinsko palačo, kjer ima sedež tudi naše županstvo. Na istem trgu je tudi stolnica, mijska stolnica, ki gostuje tudi razne koncerte poleg italijanske maše. Danes imamo ta koncert Nativitas, zborovski koncert na božično temo. In potem se tudi vidi mijski grad, to je srednjeveški grad, ki zaznamuje Milije in njegovo zgodovino.

NOVINARKA: Zgodovino kraja je pomembno zaznamoval tudi Kilijan Ferluga, po katerem se imenuje slovensko društvo, ki aktivno deluje v Milijah že 30 let. Ferluga je bil učitelj, pobudnik nastanka društva ter slovenske šole in vrtca v središču mesta. Intenzivno se je ukvarjal tudi z raziskovanjem mijske zgodovine in njenega zaledja. Spomine na začetke društva hrani Vesna Zahar, ki se je na začetku 60. let iz Boršta preselila v Milije.

ZAHAR: Smo potrebovali neko društvo, da bi se srečevali, da bi se združevali in zato smo na pobudo Kilijana Ferluge ustanovili to društvo. On je bil domačin in je bil tukaj kulturni in politični delavec. Mi smo bili prišleki, toda kljub temu smo želeli biti skupaj. Društvo smo ustanovili 20. februarja 1975. Smo se zbrali kar v občinski dvorani in nas je bilo dosti. Kaj bomo zdaj naredili, ko imamo društvo. Ja, najbolj je, da, da ustanovimo pevski zbor, ker pevski zbor je morda najlažje ustanoviti. In tako smo potem leta 1977 ustanovili pevski zbor. Je začel delovati pri Korošcih – Sveta Barbara. In se nas je zbralo takrat enih 18 pevcev. Vodil nas je Cveto Marc. Svojega sedeža seveda nismo imeli. Smo vadili tu pa tam. Enkrat v italijanski šoli, enkrat, enkrat tam, kjer je gledališče, danes gledališče Verdi in zgoraj so taki primerni prostori in potem se je naše delovanje nadaljevalo.

PREKINITEV 2.52–3.28

NAPOVEDOVANKA:

Slovinci so že od nekdaj prisotni v Milijah. O tem priča tudi knjiga, ki je izšla pred kratkim Novice iz mijskega konca. Nastala je na pobudo slovenskega društva, ki v kraju deluje že 30 let. Njihove številne aktivnosti nam je predstavila predsednica Mirna Viola.

VIOLA: Društvo deluje na kulturni ravni, organiziramo koncerte, organiziramo srečanja, taka predstavitve knjig, kakšno dramsko skupino gostujemo, tudi Slovensko stalno gledališče tukaj večkrat gosti. Skoraj vsako leto imamo kakšno njihovo predstavo.

NOVINARKA: Ste pa povezani tudi z društvi v bližnjih slovenskih krajih.

VIOLA: Smo se začeli povezovati z lokalnim šolo in vrtcem s slovenskim učnim jezikom že takoj ob ustanovitvi. Nato pa smo začeli sodelovati tudi z italijanskimi društvi tukaj v Milijah in še predvsem zadnja leta smo začeli sodelovati z društvom iz Škofij in z društvom iz Hrvatina. Skupaj sodelujemo predvsem za pripravo skupne Prešernove proslave in skupaj snujemo program. Tako.

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1	1	♦ Primorski kraji in ljudje		Po smislu.
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2	1	♦ C		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3	1	♦ stolnica, občinska palača/županstvo, grad		3 rešitve = 1
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4	1	♦ Č		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5	1	♦ DA		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6	1	♦ 1975		Po smislu.
	1	♦ Kijanu Ferlugi		
	1	♦ učitelj		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
7	2	♦ Prostorska stiska/ težave s prostori. /Nenehne selitve.		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
8	1	♦ NE		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
9	1	♦ NE		Po smislu.
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
10	1	♦ DA		Po smislu.
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
11	1	♦ lokalna šola, vrtec, ♦ italijanska društva, ♦ društva iz Škofij in Hrvatino		3 poimenovanja po smislu.
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
12	2	♦ Milje in predstavitev slovenskega društva/društva Slovencev		Po smislu.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
13	1	♦ B		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
14	3	Eden od: ♦ Govor obeh novinarkinih sogovornic je bil ustrezen, saj sta nastopili v živo in sta v prostem govoru predstavljali Slovence v zamejstvu in sebe, zaradi česar je bila primerna primorska izreka./Tako sta skozi melodijo, register, intonacijo in naglaševanje dodatno nejezikovno obogatili povedano. ♦ Govor obeh novinarkinih sogovornic ni bil ustrezen, saj sta nastopili v javni radijski oddaji in bi morali govoriti v knjižnem oz. knjižno pogovornem jeziku, torej tudi spoštovati pravila knjižnega izgovora/izreke.		Po smislu. Ena od trditev mora biti ustrezno utemeljena.
Skupaj	3			

IZPITNA POLA 3**Daljše esejsko besedilo****Vsebina**

Točke	Merila	Dodatna navodila
25		
A do 3	Ustreznost naslova	Povezanost s temo: ustreznna izbira dveh zgodb glede na pretresljivost izpovedi (na primer: Blažičeva, Črnlogarjeva ali pripoved Veronikine matere, oficirja ...)
B do 6	Poznavanje snovi	Ustrežno povzemanje obeh izbranih zgodb v povezavi s temo.
C do 3	Primerjava	Podobnosti in razlike med izbranimi zgodbami, osebami, dogajanjem, okoliščinami ...
Č do 4	Ovrednotenje in opredelitev	Opredelitev do sporočil izbranih zgodb (na primer:) ter aktualizacija.
D do 3	Razvijanje misli	Argumenti, ponazoritve s primeri.
E do 4	Logična povezanost	Skladnost: notranja – zunanja členitev; kohezija; koherenca.
F do 2	Izvirnost	Vse po smislu.

Jezikovna pravilnost

Točke	Merila	Dodatna navodila
6		
do 6	Oblikoslovna, besedoslovna, skladenjska (besedni red), pravilnost, pravopis	Za 4 isto-/raznovrstne napake – minus 1 točka (največ minus 6 točk).

Slog

Točke	Merila	Dodatna navodila
4		
A 1	Bogastvo in ustreznost besedišča, slovničnih struktur	
B 2	Jedrnatost, jasnost, natančnost, živost izražanja	
C 1	Rokopisna urejenost besedila, ustreznna dolžina	